

ฉบับนี้ขึ้นจากการ

จาก

นายสุทัศน์ สวี

การศึกษาสมรรถภาพการเจริญเติบโตและการให้ไข่ของไก่พื้นเมืองและลูกผสม

A Study on Growth Rate and Egg Production Performance of
Native Chickens and Their Crosses

โดย

อภิชาติ รัตนวราหะ และคณะ

2525

2525/7

S 2243/40

"A Study on Growth Rate and Egg Production Performance
of Native Chickens and their Crosses"

Apichai Ratanawaraha^{1/} gomjit Boonsutjai^{1/} suthut Siri Sakon^{1/}

Abstract

The study of growth rate and feed efficiency of native chickens in northern Thailand, Crosses of Meat Lines i-c Native x White Plymouth Rock, Native x White Cornish, and Crosses of Egg Lines i-c Native x Fayumi had used nine hundred new-born chickens fed for ten weeks. The result obtained from the experiment showed that the native chickens had the average weight of 530.40 ± 82.08 gm. while the Crosses of Meat Lines had the average weights of 890.33 ± 172.45 gm. and 846.00 ± 125.25 gm. respectively. The crosses of Egg Lines had the average weight of 582.45 ± 127.56 gm. which is close to the average weight of native chickens.

For the study of egg production performance, the experiment was carried out by using one hundred and twenty chickens of Native, White Cornish white Plymouth Rock and Crosses of Native-Fayumi the result observed from the first two hundred and forty days of egg production performance showed that the average egg productions of the Native White Cornish and white Plymouth Rock were 61.23 , 90.32, and 110.65 eggs respectively while the Crosses of Native-Fayumi produced 75.58 eggs in average which was higher than the average egg production of the Native chickens.

^{1/} Research Section, Office of Agricultural Research and Extension

การศึกษาสมรรถภาพการเจริญเติบโตและการให้ไข่ของไก่พื้นเมืองและลูกผสม

A Study on Growth Rate and Egg Production Performance of

Native Chickens and Their Crosses

อภิรักษ์ ชตนวราหะ^{1/} สมจิตต์ บุญสุขใจ^{1/} สุทัศน์ ศิริ^{1/}สกล ไช่คำ^{1/}

1/ ฝ่ายวิจัย สำนักริวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

บทคัดย่อ

ทำการศึกษาความสามารถในการเจริญเติบโต และประสิทธิภาพการใช้อาหาร ของไก่พื้นเมืองในภาคเหนือ ลูกผสมสายพันธุ์ไข่เนื้อ เช่น พื้นเมือง $\times$ ไวท์พลัมหรือคพื้นเมือง $\times$ คอนชิวา และลูกผสมสายพันธุ์ไข่ไข่ เช่น พื้นเมือง $\times$ อาริเบอร์ จำนวนทั้งสิ้น ๔๐๐ ตัว ในสภาพการเลี้ยงขังเดี่ยว ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ ๑๐ สัปดาห์ ผลปรากฏว่า เมื่ออายุ ๑๐ สัปดาห์ ไก่พื้นเมืองจะมีน้ำหนักเฉลี่ย 430.40 ± 52.08 กรัม ในขณะที่ลูกผสมสายพันธุ์ไข่เนื้อมีน้ำหนัก 450.33 ± 37.45 กรัม และ 446.00 ± 32.25 กรัมตามลำดับ แต่ลูกผสมสายพันธุ์ไข่ไข่ จะมีน้ำหนักใกล้เคียงกับพื้นเมืองแท้ เฉลี่ย 442.44 ± 32.56 กรัม

สำหรับความสามารถในการให้ไข่ ทำการศึกษาจากไก่พื้นเมืองแท้ ไก่พันธุ์คอนชิวา ไวท์พลัมหรือค และลูกผสมพื้นเมือง $\times$ อาริเบอร์ จำนวนทั้งหมด ๑๒๐ ตัว พบว่าในช่วง ๒๔๐ วันแรกของการให้ไข่ไก่พื้นเมืองแท้จะสามารถไข่ได้เฉลี่ย ๖๑.๒๓ ฟอง ไก่พันธุ์คอนชิวาและไวท์พลัมหรือค ไข่ได้เฉลี่ย ๔๐.๓๒ และ ๑๑๐.๖๕ ฟอง ตามลำดับ ส่วนไก่ลูกผสมพื้นเมืองกับอาริเบอร์สามารถไข่ได้ ๗๔.๔๘ ฟอง ซึ่งสูงกว่าไก่พื้นเมืองแท้

การเลี้ยงไก่พื้นเมืองเป็นการเลี้ยงสัตว์แบบพื้นบ้าน คือเป็นส่วนเสริมหรือส่วนประกอบของการเพาะปลูก เป็นการเลี้ยงเพื่อไว้กินเพิ่มเติมจากปลาที่หาได้จากคูคลองและแอ่งน้ำ โดยทั่วไปเป็นพันธุ์พื้นบ้าน ที่ไม่สามารถจะรู้ ประวัติได้ว่ามีบรรพบุรุษมาจากที่ใด แต่พันธุ์เหล่านี้จะเป็น รวบรวมพันธุ์กรรมต่าง ๆ ไว้ โดยปกติแล้วพันธุ์เหล่านี้จะเป็นพันธุ์ที่มีการปรับตัวได้ดีในแหล่งที่มีการเลี้ยงอยู่ เพราะต่างก็ได้ได้รับการคัดเลือกโดยธรรมชาติมาเป็นเวลานาน ลักษณะพันธุ์กรรมที่ดีก็จะได้รับการคัดเลือกจากเกษตรกรไปในหล่งนั้น ๆ เพื่อทำการขยายพันธุ์ในรุ่นต่อไป การคัดเลือกก็เป็นแบบศตวรรษ คือเกษตรกรจะเก็บเอาตัวที่ดีไว้ เช่น ไก่ชน เป็นต้น ทำให้ไก่พื้นเมืองยังคงมีความผันแปรภายในประชากรอยู่พอสมควร นับเป็นแหล่งสะสมยีนที่เป็นประโยชน์กับการปรับปรุงพันธุ์ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก

จรัญ, (2524) ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าในศตวรรษหน้าประชากรของโลกอาจถึงจุดสูงสุดที่โลกจะรับได้ หมายถึงว่ามีอาหารพอเลี้ยงหากเฉลี่ยกันได้ทั่วถึง ประชากรของโลกจะเพิ่มจากปลายศตวรรษนี้ซึ่งมีสี่พันล้านคน (๔๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐, คน) เป็น ๘-๑๔ พันล้านคนในศตวรรษหน้า เมื่อถึงเวลานั้นมนุษย์ต้องใช้ทรัพยากรอาหารทุกอย่างเพื่อให้เลี้ยงมนุษย์โดยตรง แทนที่จะผ่านหมูหรือไก่เป็นเนื้อเลี้ยงมนุษย์ มนุษย์จะต้องกินอาหารที่ด้อยคุณภาพลง เพื่อให้มีอาหารพอกิน ถึงตอนนั้น ข้าวโพด มันล้มปะหลัง ถั่ว เหลือง ปลายข้าว รำ ปลาแป ปลา จะต้องใช้เป็นอาหารมนุษย์ ตัวอย่างเช่นนี้มีปรากฏชัดอยู่แล้วในประเทศจีนซึ่งมีประชากรเกือบ ๘๐๐ ล้านคน สิ่งใดที่คนกินได้ต้องใช้เลี้ยงคนก่อนหมูหรือไก่จะต้องใช้อาหารที่ไม่แย่งแย่งชั้นชั้นคนวันวันควายนั่นกินหญ้าและฟางอย่างเดียวยู่แล้ว จึงเห็นได้ว่าการเลี้ยงหมูในประเทศจีนจะมุ่งในด้านใช้สิ่งเหลือทิ้งจากมนุษย์ เขาไม่สนใจว่าหมูจะโตเร็ว ตราบใดที่หมูจะกินอะไรก็ตามที่คนแบ่งให้ได้แล้วสามารถเติบโต อ้วนมูลเป็นปุ๋ยมากนับว่าตรงตามประสงค์แล้ว หมูจะใช้เวลานานแค่ไหนในการเติบโตนั้นเป็นเรื่องรอง การเพ่งเล็งในอัตราการเติบโตและประสิทธิภาพการใช้อาหารอาจจำเป็นต้องลดน้อยลง ให้พอดีกับราคาและคุณภาพอาหารตลอดจนราคาสุกรที่ผู้เลี้ยงได้รับ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการปรับปรุงพันธุ์หมูในอนาคตคงจะหนีไม่พ้นการเลี้ยงหมูพันธุ์ผสมชนิดต่าง ๆ โดยจะต้องเน้นการเติบโตที่มีราคาถูก ส่วนการเลี้ยงหมูพันธุ์แท้หรือการขุนโดยใช้อาหารชั้นดีนั้นหากจะดำรงอยู่ได้ก็จะต้องมีตลาดพิเศษ เช่น ตลาดต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งอาจมีไม่มากนักและมีการแข่งขันค่อนข้างสูง บางทีนักผสมพันธุ์หมูอาจจะต้องหันกลับมาศึกษาพันธุ์หมูพื้นเมืองอีกที เพราะอาจพบลักษณะที่เหมาะสมบางสิ่งบางอย่างในการปรับปรุงพันธุ์หมูให้พอกับดุลยภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในอนาคตของไทย

คำนำ

โดยทั่วไป การผลิตปศุสัตว์ในประเทศไทยกระทำโดยเกษตรกรรายย่อยซึ่งประกอบเป็น ๘๐๑๘๕ เปอร์เซนต์ของประชากรไทย การเลี้ยงสัตว์กระทำการกันมาช้านานในชนบทและถ่ายทอดกันมา หลากชั่วอายุ (จรัญ, ๒๕๒๒) ไก่พื้นเมืองก็เป็นการปศุสัตว์ที่อยู่ในระบบดังกล่าวนี้ เช่นเดียวกัน แต่ได้ถูกมองข้ามและไม่ถูกนับรวมอยู่ในสถิติทางราชการ มาเป็นเวลานาน ดังสถิติที่ได้มีการแจกแจงจำนวนไก่ที่มีอยู่ราว ๕๐ ล้านตัวต่อปี ในระยะสิบปีที่แล้ว^{๑/} ไก่เหล่านี้มาจากการเลี้ยงแบบการค้า ไม่รวมไก่พื้นเมือง เข้าไว้ด้วย ทั้ง ๆ ที่เกือบทุกครัวเรือนในชนบทเลี้ยงไก่ไว้กิน และขายเวลาจำเป็นบ้านละ ๑๑-๑๒ ตัว (กนก, ๒๕๒๓ และสวัสดิ์, ๒๕๒๓) ซึ่งถ้าคิดจำนวนไก่ที่เกษตรกรในชนบทเลี้ยงทั่วประเทศแล้วจะมีจำนวนประมาณ ๔๔ ล้านตัว (ประเทศไทยมีครอบครัวเกษตรกร ๔.๕ ล้านครัวเรือน) ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าการเลี้ยงแบบการค้า แต่ส่วนนี้มิได้ถูกนับว่าเป็นผู้เลี้ยงไก่ถือได้ว่าเป็นมูลค่าที่ตกสำรวจอันมีค่าที่มากกว่ามูลค่าปรากฏเป็นอย่างมาก มูลค่าดังกล่าวหรือมูลค่าซ่อนตัวนี้มีความสำคัญในแง่สังคมและเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งนักนโยบายและนักวางแผนของชาติจะต้องสร้างแว่นขยาย เพื่อมองให้เห็นให้ได้ ไม่เช่นนั้นผลการพัฒนาการ เกษตรและชนบทก็จะตกไม่ถึงมีคนไทยชนบทส่วนใหญ่ (จรัญ, ๒๕๒๔)

ปัจจุบันรัฐบาลได้กำหนดแนวนโยบายการพัฒนาชนบทแนวใหม่ ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (๒๕๒๕-๒๕๒๙) กำหนดให้พื้นที่รวม ๒๔๖ อำเภอของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือและภาคใต้ เป็นพื้นที่ เป้าหมาย โครงการพัฒนาขนาดเล็กในหมู่บ้าน คือไก่พื้นเมือง และ เป็ด จึงเป็นโครงการหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาชนบทแนวใหม่ดังกล่าวด้วย เพราะการเลี้ยงไก่พื้นเมืองนั้นมีบทบาทที่สำคัญสำหรับการบริโภคอาหารประเภทโปรตีนในครอบครัวเกษตรกรชนบทเป็นอย่างมาก กล่าวโดยเฉลี่ยแล้วครอบครัวในชนบทจะต้องใช้เวลาถึง ๘๐ วัน จึงจะได้บริโภคไก่ ๑ ตัว เทียบกับอัตราบริโภค ๓ วันต่อตัวต่อครอบครัวในกรุงเทพฯ (อุกฤษณ์, ๒๕๒๔) ซึ่งเป็นอัตราการบริโภคไก่ของชาวชนบทยากจนที่ต่ำมาก และก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนโปรตีนในชนบท ซึ่งนับว่าจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

1/ จรัญ จันทลักขณา, สักยภาพ และข้อจำกัดการผลิตปศุสัตว์ในประเทศไทย, ๒๕๒๒.

จากเหตุผลข้างต้นจะเห็นได้ว่า การเพิ่มสัมมาสิกขาและอนุรักษ์ไก่พื้นเมืองน่าจะเป็นสิ่งที่ควรกระทำ เพราะเป็นการเสริมตัวรับสถานะการคัดเลือกที่จะเป็นไปในอนาคต เพราะความกดดันทางพลเมือง ความต้องการอาหารคนจะเป็นเครื่องชี้ที่สำคัญ สภาพความเป็นไปเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยง ไก่พื้นเมืองต่างประเทศแบบการค้าในประเทศเรากำลังเป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบันที่น่าจะเป็นอุปสรรคได้เป็นอย่างดี เพราะการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงเรื่องพันธุ์ หากจะมีบ้างในการเร่งรัดการเติบโตและประสิทธิภาพการใช้อาหารก็คงจะจำกัดอยู่เฉพาะในกิจการของเอกชนบางราย แต่การเลี้ยงไก่ส่วนใหญ่ของประเทศคือเกษตรกรรายย่อยในชนบทนั้นจะต้องเน้นเรื่อง การเก็บโคตราคงมากยิ่งขึ้นทุกปี ซึ่งหมายความว่าไก่พื้นเมืองที่ชาวบ้านเลี้ยงก็ยังคงจะเป็นพันธุ์ดั้งเดิมอยู่ต่อไป ในขณะที่การพัฒนาทางด้านถูกผสมกับพันธุ์ต่างประเทศจะค่อย ๆ ตามมาในที่สุดอีกชั้นหนึ่ง

แต่โดยเหตุที่เกษตรกรรายย่อยปล่อยให้ไก่หากินเองตามลานบ้านจึงมีโอกาสได้รับเชื้อโรคที่สำคัญ เช่น โรคนิวคาสเซิล อหิวาต์ มากขึ้น ทั้งยังไม่มีมาตรการป้องกันโรคเมื่อเกิดภาวะระบาดของโรคติดต่อถึงกันได้เร็วมากทำให้ไก่ตายเป็นจำนวนมากเมื่อเกิดโรคระบาดขึ้น จากสถิติพบว่าในการเกิดโรคระบาดแต่ละครั้งจะทำให้ไก่ตายถึงร้อยละ ๘๐-๙๐ ทำให้ราษฎรไม่ค่อยจะมีไก่ เหลือสำหรับบริโภคภายในครอบครัว เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย

ดังนั้นโครงการสัตว์ขนาดเล็กในหมู่บ้าน เช่น ไก่พื้นเมืองนี้ ความสำคัญอันดับแรกนั้นควรที่จะเริ่มต้นที่โครงการป้องกันโรคระบาดไก่อ่อน เมื่อชาวบ้านมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในโครงการนี้แล้ว การจะพัฒนาในเรื่องพันธุ์ อาหาร และการจัดการก็จะตามมาเอง

อุปกรณ์และวิธีการ

การทดลองแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ ๑) ศึกษาถึงการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการใช้
อาหาร ๒) ศึกษาถึงสมรรถภาพการใช้

การเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการใช้อาหาร

ใช้ลูกไก่พื้นเมือง โดยการแยกสีขนเป็น ๓ ประเภท คือ สีดำ สีลายน้ำตาล และสีเทา ๑๖
เปรียบเทียบกับพันธุ์ เล็กฮอร์น อาหาร และถูกผสมพื้นเมือง ๑๕ ไก่เพศผู้หรือ ๑๕ ไก่เพศเมีย
พื้นเมือง x อาหาร โดยใช้พื้นเมืองเป็นพ่อพันธุ์ทั้งหมด ถูกไก่แต่ละเพศอายุแรกเกิด จำนวน ๔๐๐ ตัว
เลี้ยงในกรงขังแบบวงขนาด ๒ x ๕ เมตร มีน้ำและอาหารให้กินตลอดเวลา โดยอาหารที่ใช้ทดลองเป็น
สองระยะ คือ ระยะ เกิดถึง ๔ สัปดาห์ โปรตีน ๒๐.๓๗ เบอร์เยิร์นส์ และ ๕-๑๐ สัปดาห์ โปรตีน

๑๘.๕๔ เปอร์เซ็นต์ สูตรอาหารแสดงไว้ตารางที่ ๑

การชั่งและบันทึกน้ำหนักเป็นรายฝูงทุกสัปดาห์ บันทึกจำนวนอาหารที่กิน เป็นรายสัปดาห์ เพื่อกำหนดประสิทธิภาพการใช้อาหารทุกระยะจนถึง ๑๐ สัปดาห์

สมรรถภาพการให้ไข่

ใช้ลูกไก่พื้นเมือง แยกสีขนออกเป็น ๓ ประเภท เหมือนเดิม เปรียบเทียบไวท์พัลหรือท คอนิชขาว และลูกผสมพื้นเมือง x อารัม แม่ไก่จะเริ่มเก็บบันทึกเมื่ออายุเริ่มไข่ฟองแรก เป็นต้นไป ใช้แม่ไก่จำนวน ๑๒๐ ตัว เลี้ยงแบบฝูงขนาด ๑ x ๒ เมตร มีน้ำและอาหารให้กินตลอดเวลา โดยอาหารที่ใช้ทดลองเป็นอาหารไก่ไข่ โปรตีน ๑๖.๒๑ เปอร์เซ็นต์ มีน้ำและอาหารให้กินตลอดเวลา โดยทำการศึกษาเป็นเวลา ๒๔๐ วัน แบ่งช่วงของการเก็บบันทึกเป็น ๓๐, ๖๐, ๙๐, ๑๒๐, ๑๕๐, ๑๘๐, ๒๑๐ และ ๒๔๐ วัน การศึกษาได้แบ่งไก่ทดลองออกเป็น พวก ๆ ละ ๒ ซี่ง ๆ ละ ๑๐ ตัว การชั่งและบันทึกสมรรถภาพการให้ไข่นั้น จะทำการชั่งน้ำหนักแม่ไก่เริ่มไข่ (กัมย์) อายุเริ่มไข่(วัน) และน้ำหนักไข่แต่ละช่วงสมรรถภาพการให้ไข่ติดต่อยังหารด้วยจำนวนแม่ไก่ทั้งหมดเป็นช่วงๆ ไป

ตารางที่ ๑ สูตรอาหารไก่ทดลอง

ชนิดอาหาร	ลูกไก่		ไก่ไข่
	ลูกไก่ ๑ (๑วัน-๔๐)	ลูกไก่ ๒ (๔๐-๑๐๐)	
ข้าวโพด	% ๔๑.๐	% ๓๓.๕	% ๔๐.๕
รำ	๑๓.๐	๑๖.๐	๑๓.๐
มันเส้น	๑๐.๐	๑๕.๕	๑๓.๕
ข้าวฟ่าง	-	-	-
กากถั่วเหลือง	๕.๐	๓.๐	๕.๐
กากเมล็ดฝ้าย	๔.๐	๗.๐	๓.๐
กากนุ่น	๕.๐	๖.๐	๓.๐
บดปลาย	๑๕.๐	๑๒.๐	๑๓.๐
เนื้อกระดูกป่น	-	-	-

ใบกระถิน	๓.๕	๓.๕	๕.๐
กระดุกปั่น	๒.๕	๒.๕	๒.๐
เปลือกหอย	-	-	๕.๐
เกลือ	๐.๕	๐.๕	๐.๕
วิตามินและแร่ธาตุ	๐.๕	๐.๕	๐.๕
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
% โปรตีน	๒๐.๓๗	๑๘.๕๔	๑๖.๒๑

ผลและวิจารณ์

เนื่องจากรายงานนี้เป็นผลความก้าวหน้าในปีแรก ดังนั้นข้อมูลที่ยังเป็นเพียงค่าเฉลี่ย และความแปรปรวนเท่านั้น (ดังตารางที่ ๑) ผลสรุปและข้อวิจารณ์มีดังนี้

การเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการใช้อาหาร

จากตารางที่ ๓ แสดงให้เห็นว่าในไก่ลูกผสมพื้นเมืองกับสายพันธุ์ที่ให้เนื้อ (เช่น ไก่พื้นเมืองหรือท และคอนซิลขาว) นั้นการเจริญเติบโตจะดีกว่าลูกผสมพื้นเมืองกับสายพันธุ์ที่ให้ไข่ (เช่น เล็กฮอร์นขาว และอาหรับ) แต่สีของขนพวกสายพันธุ์ที่ให้เนื้อหรือแม้แต่ เล็กฮอร์น ในไก่ลูกผสมจะเป็นสีเทาหรือไม่เป็นที่ยอมรับในตลาด ราคาที่ขายจะเท่ากับไก่กระทิงทั่ว ๆ ไป ข้อเสนอแนะในการทดลองครั้งต่อไป ถ้าใช้ไก่พันธุ์ต่างประเทศที่น่าสังเกตพันธุ์กรรมมีขนาดเล็กเช่น เช่น กอนซิลดำ มาทำลูกผสมเพื่อให้มีลักษณะการให้เนื้อดีขึ้นน่าที่จะเป็นแนวทางศึกษาต่อไป แต่ทั้งนี้จะต้องคำนึงด้วยว่ามีสายพันธุ์ดังกล่าวในประเทศอยู่หรือไม่ด้วย

๒. ในเรื่องของประสิทธิภาพการใช้อาหารนั้น จะเห็นได้ว่าการทดลองครั้งนี้ ทำในคอก เป็นหลักมีการให้อาหารครบถ้วนตามความต้องการของไก่ ตลอดจนการจัดการเช่น การป้องกันโรคอยู่ตลอดเวลา ประสิทธิภาพการใช้อาหารก็ยังค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่าการเลี้ยงในคอกนั้น ถ้ามีการลงทุนด้วยการทำโรงเรือน การให้อาหารเสริม หรืออื่น ๆ ย่อมจะไม่คุ้มทุน ซึ่งตรงกับรายงานกับของ สวัสดิ์ และคณะ (๒๕๒๔) ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การจิก ตีกันระหว่างไก่ โดยเฉพาะพวกไก่พื้นเมืองล้วนเป็นปัญหา

สำคัญมากสำหรับการเลี้ยงในคอก ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าไก่สายพันธุ์ไก่พื้นเมืองน่าจะเลี้ยงแบบปล่อยลานหากินเองตามธรรมชาติมากกว่า

สมรรถภาพการให้ไข่และลักษณะอื่น ๆ ของการให้ไข่

๑. จากตารางที่ ๒ แสดงให้เห็นว่า สมรรถภาพการให้ไข่ของไก่พื้นเมืองล้านนั้น ในช่วงระยะ ๒๔๐ วัน จะให้ไข่ไม่เกิน ๗๐ ฟอง เมื่อเปรียบเทียบกับลูกผสมไม่ว่าจะเป็นลูกผสมสายพันธุ์ให้ไข่ (เช่น คอนิชขาวหรือไวท์ฟลัมหรือค) ที่เป็นพันธุ์ต่างประเทศ ซึ่งได้ผ่านการคัดเลือกมาอย่างดีแล้ว สมรรถภาพการให้ไข่ดีกว่าอย่างเห็นได้ชัด แต่อย่างไรก็ตามสมรรถภาพการให้ไข่ของไก่พื้นเมืองนี้ น่าที่จะทำการปรับปรุงให้ดีกว่าเดิมได้ ถ้ามีโครงการคัดเลือกพันธุ์ที่แน่นอนและต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา

๒. การปรับปรุงในเรื่องสมรรถภาพการให้ไข่นั้น มีความสำคัญในแง่ของผลผลิตส่วนรวมของไก่พื้นเมืองเป็นอย่างมาก ทั้งนี้อาจจะรวมถึงการเกิดลักษณะอยากฟักไข่ (broody instinct) เข้าไปด้วย โดยพยายามคัดลักษณะพวกนี้ออกไปเรื่อย ๆ เพราะลักษณะดังกล่าวมีส่วนสำคัญมาก ในการทำให้ผลผลิตของไก่พื้นเมืองที่ได้ในรอบปีไม่เท่ากับไก่พันธุ์ต่างประเทศอย่าง

๓. อายุที่แม่ไก่ให้ไข่ฟองแรก (เฉลี่ย)

สรุป

จากตัวเลขที่แสดงถึงการเจริญเติบโตตั้งแต่แรกเกิดถึง ๑๐ สัปดาห์ ในไก่พื้นเมืองล้านหรือลูกผสมชนิดต่าง ๆ นั้น แสดงว่ายังมีการเติบโตไม่ถึง ๑ ถึง ๑.๕ กิโลกรัม เมื่อเปรียบเทียบกับไก่กระทรงแบบการค้าในระยะเวลาเท่า ๆ กัน ดังนั้นถ้าหากเมื่อส่งตลาดจึงต้องใช้เวลาออกไปอีกเกือบหนึ่งเท่าตัวของไก่กระทรงคือประมาณ ๒๐ สัปดาห์ (ประมาณ ๔^๒ ถึง ๕ เดือน) ส่วนประสิทธิภาพการใช้อาหารนั้น แสดงให้เห็นว่าถ้าเป็นการเลี้ยงในคอกหรือการลงทุนเกิดขึ้นย่อมจะไม่คุ้มทุนแน่

สำหรับสมรรถภาพการให้ไข่นั้น ว่าที่จะมีโครงการปรับปรุงในเรื่องการคัดเลือกพันธุ์ต่อไป โดยเน้นเรื่องการคัดเลือกในลักษณะการอยากฟัก สำหรับนักศึกษาดูของแม่ไก่กับลักษณะไข่ก็ควรที่จะทำการศึกษาหรือทดสอบกันไว้ว่า เป็นอย่างไรในคราวต่อไป

พันธุ์	อายุ ใบฟองแรก เฉลี่ย (กรัม)	น้ำหนักเริ่มใช้ เฉลี่ย (กรัม)	จำนวนใบเฉลี่ย (ฟอง)	วัน	วัน	วัน	วัน
พันธุ์เขียวใบอ่อน	๑๓๖.๓๓ ± ๕.๖๕	๑๕๖๕ ± ๖.๘๗	๓๖.๖๐	๑๖๐	๑๕๑	๑๖๐	๑๖๐
สีน้ำตาล	๑๔๓.๘๐ ± ๓.๔๑	๑๔๖๓ ± ๕.๓๖	๓๖.๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
สีเทา	๑๖๐.๓๔ ± ๔.๑๖	๑๗๔๐ ± ๔.๑๗	๓๐.๘๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
เฉลี่ย	๑๔๖.๘๒ ± ๔.๒๔	๑๕๗๔.๓๓ ± ๕.๐๗	๓๖.๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
พันธุ์เขียวใบแก่	๑๔๖.๔๖ ± ๖.๓๑	๑๖๖๖.๖๗ ± ๖.๔๗	๓๖.๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
สีเทา	๑๔๐.๕๖ ± ๗.๓๖	๑๖๗๔.๓๓ ± ๕.๓๖	๓๖.๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
สีเทา	๑๔๗.๓๖ ± ๖.๔๗	๑๖๔๐.๐๐ ± ๖.๑๑	๓๖.๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
เฉลี่ย	๑๔๔.๗๖ ± ๖.๔๗	๑๖๖๐.๐๐ ± ๖.๓๓	๓๖.๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐

ตารางที่ ๓ แสดงน้ำหนักเฉลี่ยและประสิทธิภาพการใช้หาของไก่พื้นเมืองและลูกผสม ตั้งแต่แรกเกิด - ๑๐ สัปดาห์

อายุ (สัปดาห์) ที่ ๐	น้ำหนักเฉลี่ย (กรัม)	ประสิทธิภาพการใช้หา
<u>พันธุ์พื้นเมือง</u> -สีดำ -สีลายน้ำตาล -สีเทา	๒๔.๘๔ ± ๔.๓๗	เฉลี่ย
	๒๓.๔๒ ± ๖.๗๒	
	๓๑.๓๐ ± ๘.๐๖	
	๒๘.๘๗ ± ๖.๗๒	
<u>พันธุ์ไข่</u> -- เล็กฮอร์นขาว -อาหรับ	๒๘.๘๕ ± ๔.๓๒	
	๒๓.๘๐ ± ๖.๗๖	
<u>ลูกผสมสายพันธุ์ไข่เนื้อ</u> -พื้นเมือง x ไก่พื้นเมืองหรือค -พื้นเมือง x คอเนียว	๔๒.๕๐ ± ๔.๓๗	
	๔๐.๐๐ ± ๓.๕๐	
<u>ลูกผสมสายพันธุ์ไข่เนื้อ</u> -พื้นเมือง x อาหรับ	๒๖.๘๖ ± ๔.๘๕	

อายุ (สัปดาห์ที่ ๑)	น้ำหนัก เกลี่ย (กรัม)	ประสิทธิภาพการใช้ยา
<u>กลุ่มผู้เลี้ยง</u> - ลีคำ - ลีลาบมาศาล - ลีเทา	๓๗.๒๐ ± ๗.๑๘ ๓๘.๖๓ ± ๔.๓๘ ๔๗.๒๘ ± ๒.๒๒	๓.๐๕๕ ๔.๘๘ ๓.๔๖
<u>กลุ่มไก่ไข่</u> - เล็กฮอร์นขาว - อาหรับ	๓๘.๐๔ ± ๔.๕๔ ๔๓.๓๓ ± ๒.๔๕ ๔๖.๘๕ ± ๓.๖๘	๓.๗๘ ๑.๕๕ ๑.๗๕
<u>กลุ่มผสมสายพันธุ์ไข่เนื้อ</u> - ฟีน เบื่อง x ไก่พื้นเมือง - ฟีน เบื่อง x คอเรียขาว	๖๓.๖๗ ± ๗.๖๗ ๕๔.๘๑ ± ๖.๒๓	๒.๑๖ ๒.๑๘
<u>กลุ่มผสมสายพันธุ์ไข่ไข่</u> - ฟีน เบื่อง x อากาซี	๕๖.๖๓ ± ๕.๕๔	๒.๗๖

อายุ (ต่ำกว่าที่ ๗)	น้ำหนักเฉลี่ย (กรัม)	ประสิทธิภาพการใช้อาหาร
<u>พันธุ์พันธุ์เหลือง</u> - ไข่ดำ - สีลายน้ำตาล - สีเทา	๔๔.๘๖ ± ๘.๓๖ ๔๕.๔๖ ± ๓.๖๓ ๓๘.๘๑ ± ๓.๘๓	๒.๖๓ ๒.๖๑ ๒.๐๓
<u>พันธุ์ไก่ไข่</u> - เล็กขอรันขาว - อากาห์	๖๓.๑๔ ± ๕.๓๑ ๘๖.๐๒ ± ๕.๓๒ ๗๖.๖๔ ± ๖.๖๗	๒.๖๔ ๒.๔๕ ๒.๔๕
<u>สีและสายพันธุ์ไก่ไข่</u> - พันธุ์เมือง x ไก่พันธุ์ขาว - พันธุ์เมือง x พันธุ์สีเทา - พันธุ์เมือง x พันธุ์สีเทา	๑๑๗.๐๐ ± ๑๕.๗๘ ๑๐๕.๘๑ ± ๔.๔๔ ๖๕.๔๒ ± ๔.๓๗	๒.๗๔ ๒.๖๔ ๒.๘๔

อายุ (สัปดาห์ที่ ๓)	น้ำหนักเฉลี่ย (กรัม)	ประสิทธิภาพการใช้อาหาร
<u>พื้นผิวพื้นเมือง</u>		
- สัตว์	๘๘.๗๐ ± ๒๖.๔๑	๒๖.๔๓
- สัตว์น้ำตาล	๑๑๑.๑๑ ± ๒๔.๔๖	๑.๔๔
- สัตว์เทา	๑๓๖.๒๔ ± ๓๓.๖๘	๑.๖๘
เฉลี่ย	๑๑๒.๓๗ ± ๒๘.๑๘	๑.๔๔
<u>สัตว์ใส่เสื้อ</u>		
- เล็กฮอร์นขาว	๑๑๔.๖๘ ± ๑๑.๔๑	๒.๔๔
- บาสรับ	๑๐๔.๗๗ ± ๑๓.๔๒	๓.๖๖
<u>สัตว์ผสมสายพันธุ์ใหม่</u>		
- พื้นเมือง x ไวกิ้งมัทรีค	๒๐๔.๐๐ ± ๒๔.๑๔	๒.๔๗
- พื้นเมือง x คอริชขาว	๑๘๔.๐๔ ± ๑๙.๔๒	๒.๖๘
<u>ลูกผสมสายพันธุ์ใหม่</u>		
- พื้นเมือง x อหะรับ	๗๖.๒๐ ± ๑๘.๓๖	๔.๔๔

ตาม (สัปดาห์ที่ ๔)	น้ำหนักเฉลี่ย (กิโลกรัม)	ประสิทธิภาพการใช้อาหาร
<u>พันธุ์สัตว์เคี้ยวเอื้อง</u>		
- สีกา	๑๖๑.๒๙ ± ๔.๖๑	๒.๒๔
- สีลาแม่น้ำตาล	๑๒๔.๖๒ ± ๔.๘๒	๒.๒๓
- สีเทา	๑๔๐.๐๑ ± ๖.๐๘	๒.๔๒
เฉลี่ย	๑๖๐.๓๑ ± ๔.๕๐	๒.๓๕
<u>พันธุ์ไก่ไข่</u>		
- เล็กฮอร์นขาว	๒๐๐.๒๗ ± ๗.๘๒	๓.๑๗
- อาริ	๑๕๗.๑๔ ± ๑๐.๕๒	๒.๔๒
<u>ลูกผสมสายพันธุ์ไข่เนื้อ</u>		
- ฟันเมือง × ไวท์พิลหรือค	๓๑๘.๖๗ ± ๓๒.๔๔	๒.๒๘
- ฟันเมือง × คอมีชขาว	๒๘๒.๗๓ ± ๒๘.๔๔	๒.๖๔
<u>ลูกผสมสายพันธุ์ไข่ไข่</u>		
- ฟันเมือง × อาริ	๑๘๔.๒๔ ± ๗.๗๔	๓.๗๗

อาช (ส่วหัวที่ ๕)	น้ำหนักเฉลี่ย	ประสิทธิภาพการใช้อาหาร
<u>พื้นที่เมือง</u> - สิดำ - สีสันนิทาล - สีเทา	๒๓๘.๕๔ ± ๒๙.๗๕ ๑๓๗.๐๓ ± ๒๔.๗๗ ๒๘๒.๘๑ ± ๑๗.๓๘	๒๒๕๔ ๓.๒๔ ๓.๒๕
<u>พื้นที่ไร่</u> - เล็กอรันขาว - อารับ	๒๑๙.๑๗ ± ๒๗.๕๐ ๒๖๖.๙๔ ± ๒๒.๘๗ ๑๗๖.๑๙ ± ๒๑.๔๖	๓.๐๘ ๓.๒๗ ๓.๘๖
<u>พื้นที่ไร่</u> - พื้นที่เมือง x ไร่ - พื้นที่เมือง x คอชขาว	๓๘๗.๓๓ ± ๖๐.๕๖ ๓๖๖.๔๔ ± ๕๓.๒๕	๒.๒๗ ๓.๓๓
<u>พื้นที่ไร่</u> - พื้นที่เมือง x อารับ	๒๖๖.๕๐ ± ๑๗.๓๘	๓.๑๙

อายุ (สัปดาห์ที่ ๖)	น้ำหนักเฉลี่ย (กรัม)	ประสิทธิภาพการใช้อาหาร
<u>พันธุ์พื้นเมือง</u>		
- ลีดำ	๓๔๔.๑๘ ± ๑๑๑.๒๘	๒.๗๒
- ลีลายน้ำตาล	๑๔๑.๘๖ ± ๑๔๔.๑๒	๒.๘๑
- ลีเทา	๓๐๔.๒๓ ± ๔๘.๘๑	๒.๗๕
เฉลี่ย	๒๐๗.๔๒ ± ๑๐๑.๔๐	๒.๗๖
<u>พันธุ์ไก่ไข่</u>		
- เล็กฮอร์นขาว	๒๘๕.๑๖ ± ๘๔.๔๒	๒.๔๕
- ฮาหรับ	๒๐๐.๖๐ ± ๗๕.๘๖	๓.๗๑
<u>ลูกผสมสายพันธุ์ไข่เนื้อ</u>		
- พันเมือง x ไก่พื้นเมือง	๔๑๔.๓๓ ± ๘๔.๖๗	๒.๔๕
- พันเมือง x คอนซิวา	๔๖๒.๐๐ ± ๕๓.๘๖	๓.๗๑
<u>ลูกผสมสายพันธุ์ไข่ไข่</u>		
- พันเมือง x ฮาหรับ	๒๔๘.๖๗ ± ๑๑๐.๖๖	๔.๔๘

อายุ (ลำดับที่ ๗)	น้ำหนักเฉลี่ย (กิโลกรัม)	ประสิทธิภาพการใช้อาหาร
<u>ตัวผู้พื้นเมือง</u>		
- สีดำ	๓๔๕.๑๑ ± ๕๕.๑๑	๓.๕๕
- สีอุบบน้ำตาล	๒๕๐.๗๔ ± ๘๑.๕๕	๓.๖๗
- สีเทา	๓๓๒.๒๓ ± ๒๕.๒๔	๒.๘๖
	เฉลี่ย	๓.๓๖
<u>ตัวผู้ไก่ไข่</u>		
- เล็กอุรุมขาว	๓๑๒.๓๔ ± ๘๒.๖๗	๔.๕๗
- อากหริบ	๒๓๐.๐๔ ± ๕๘.๕๔	๔.๑๖
<u>ลูกผสมสายพันธุ์ไก่ไข่</u>		
- หิมาเมือง x ไก่พื้นเมืองหรือ	๖๒๒.๖๗ ± ๕๗.๕๕	๒.๕๔
- หิมาเมือง x กอนิซขาว	๔๗๕.๑๐ ± ๗๑.๕๒	๒.๕๔
<u>ลูกผสมสายพันธุ์ไก่ไข่</u>		
- หิมาเมือง x อากหริบ	๓๕๒.๗๓ ± ๑๐๕.๖๓	๔.๕๔

อายุ (ลำดับที่ ๔)	น้ำหนักเฉลี่ย (กรัม)	ประสิทธิภาพการใช้อาหาร
พันธุ์สัตว์ทดลอง		
- สุนัข	๓๖๔.๔๗ ± ๔๗.๖๒	๓.๘๔
- สุนัขสายน้ำเต้า	๓๔๐.๐๐ ± ๑๔๑.๘๔	๓.๐๒
- สุนัขเทา	๔๔๑.๑๔ ± ๑๒๖.๓๑	๒.๐๗
เฉลี่ย	๔๐๐.๒๔ ± ๑๐๘.๔๑	๓.๐๓
พันธุ์ไก่ไข่		
- ไก่ทอดพันธุ์ขาว	๓๔๔.๘๒ ± ๑๔๒.๘๖	๔.๖๔
- ไก่พันธุ์	๒๔๐.๐๐ ± ๑๓๒.๔๗	๔.๗๔
ลูกผสมสายพันธุ์ไข่ไทย		
- พันธุ์เมือง x ไก่ผสมพันธุ์หรือ	๓๔๐ ± ๑๐๔.๔๖	๒.๖๔
- พันธุ์เมือง x หอมยี่งาว	๖๓๐ ± ๔๒.๓๔	๓.๗๐
ลูกผสมสายพันธุ์ไข่ไทย		
- พันธุ์เมือง x อหุทวี	๔๔๖.๘๗ ± ๑๓๔.๗๐	๔.๖๔

อายุ (สัปดาห์ ที่ ๔)	น้ำหนักเฉลี่ย (กรัม)	ประสิทธิภาพการใช้อาหาร คว
<u>พัฒนาสมอง</u>		
- สัตว์	๔๒๖.๐๔ ± ๑๓๒.๗๖	๓.๔๗
- สลายน้ำตาล	๔๖๐.๐๐ ± ๑๔๒.๔๓	๓.๑๔
- สีเทา	๔๗๐.๔๓ ± ๑๔๕.๗๒	๓.๔๒
เฉลี่ย	๔๔๕.๖๗ ± ๑๓๐.๓๔	๓.๔๒
<u>พัฒนาหัวใจ</u>		
- เล็กฮอร์นขาว	๓๖๖.๔๕ ± ๑๑๑.๖๗	๕.๒๔
- อหัง	๒๔๔.๔๔ ± ๑๕๐.๒๑	๕.๕๖
<u>พัฒนาสายตาพัฒนาจิตใจ</u>		
- พื้นเมือง x ไวท์ฟิชหรือค	๔๔๗.๓๓ ± ๑๕๔.๗๖	๓.๖๔
- พื้นเมือง x ถอนสีขาว	๔๐๘.๐๐ ± ๑๒๗.๖๓	๓.๕๓
<u>พัฒนาสายตาพัฒนาจิตใจ</u>		
- พื้นเมือง x อหัง	๔๖๕.๓๗ ± ๑๖๐.๔๓	๓.๖๔

อายุ (สัปดาห์ที่ ๑๐)	น้ำหนักเฉลี่ย (กรัม)	ประสิทธิภาพการใช้อาหาร
<u>พันธุ์แม่ไก่</u>		
- สัตว์	๔๔๔.๓๓ ± ๘๐.๓๔	๔.๗๖
- สัตว์น้ำ	๔๘๐.๐๐ ± ๔๘.๗๗	๓.๘๔
- สัตว์บก	๖๔๖.๘๘ ± ๖๗.๔๘	๓.๖๔
เฉลี่ย	๔ ๐.๔๐ ± ๘๒.๐๘	๔.๐๘
<u>พันธุ์ไก่ไข่</u>		
- ไข่ไก่	๓๗๘.๐๔ ± ๔๘.๓๒	๔.๘๘
- ไข่ไก่	๓๓๓.๗๓ ± ๔๖.๒๐	๔.๓๔
<u>พันธุ์ไก่ไข่</u>		
- ไข่ไก่	๘๔๐.๓๓ ± ๑๗๒.๔๔	๒.๔๑
- ไข่ไก่	๘๔๖.๐๐ ± ๑๗๔.๒๔	๓.๘๘
เฉลี่ย	๔๘๒.๔๔ ± ๑๗๓.๖๖	๔.๖๔